

А.БАЙТҰРСЫНОВ АТЫНДАҒЫ ҚОСТАНАЙ Өңірлік университеті
КОСТАНАЙСКИЙ РЕГИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИМЕНИ А.БАЙТҰРСЫНОВА
KOSTANAY REGIONAL UNIVERSITY NAMED AFTER A.BAITURSYNOV

ҚОСЫМША БІЛІМ БЕРУ
БАҒДАРЛАМАСЫ
(MINOR)
ӘЛЕМНІҢ ҒЫЛЫМИ ТАНЫМЫ

ДОПОЛНИТЕЛЬНАЯ
ОБРАЗОВАТЕЛЬНАЯ ПРОГРАММА
(MINOR)
НАУЧНОЕ ПОЗНАНИЕ МИРА

ADDITIONAL
EDUCATIONAL PROGRAM
(MINOR)
SCIENTIFIC KNOWLEDGE OF THE WORLD

Қостанай, 2023

ӘЗІРЛЕУШІЛЕР/ РАЗРАБОТЧИКИ// DEVELOPERS:

Баубекова Г.К. ЖҒП кафедрасының меңгерушісі, педагогикалық білім магистрі / Баубекова Г.К., заведующая кафедры ЕНД, магистр педагогического образования / Baubekova G.K. Head of the Department of Natural Sciences, Master of Pedagogical Education

Омарова К.И. аға оқытушы, география магистрі / Омарова К.И., старший преподаватель, магистр географии / Omarova K.I. Senior Lecturer, Master of Geography

Коваль В.В. аға оқытушы, география магистрі / Коваль В.В., старший преподаватель, магистр географии / Koval V.V. Senior Lecturer, Master of Geography

Ахметова Э.Б. аға оқытушы, география магистрі / Ахметова Э.Б., старший преподаватель, магистр географии / Akhmetova E.B. Senior Lecturer, Master of Geography

А.Байтұрсынов атындағы ҚӨУ-дың оқу-әдістемелік кеңес отырысында бекітілді 11.04..2023 ж. № 4 хаттама

Утвержден на заседании учебно-методического совета КРУ имени А.Байтұрсынова, протокол от 11.04.2023 г. № 4

Approved at a meeting of the educational and methodical council of the Kostanay regional university named after A. Baitursynov (Protocol № 4.from 11.04..2023)

Курстың қысқаша сипаттамасы / Краткое описание курса / Brief description of the course:

Осы модульдің пәндерін оқу шеңберінде студенттер қоғамдық және табиғи сипаттағы аумақтық элементтердің өзара іс-қимылы нәтижесінде әлем елдері мен өңірлерінің экономикалық, әлеуметтік және мәдени ерекшеліктерінің географиясы, кеңістіктік ұйымдастыру туралы ақпаратты меңгеретін болады. Бұл модуль бастапқы материалмен жұмыс істеу дағдыларын қалыптастыруға, басқару, экономика және әлеуметтік сала саясаты салаларындағы ерекшеліктер туралы деректерді жинау және өңдеу және білім беру, денсаулық сақтау және халықты әлеуметтік қорғау бағыттарындағы білімді кеңейту мақсатында үлкен ақпараттық ағымда бағдарлануға ықпал етеді. Оқушылар әлем елдерінің Халықаралық экономикалық қатынастарының дамуының негізгі заңдылықтары мен ерекшеліктерін зерттей отырып, әлем елдері арасындағы қазіргі заманғы Халықаралық экономикалық қатынастарды дамытудың жүйелі тәсілін талдайды, әлем елдері мен өңірлері арасындағы шаруашылық байланыстар туралы түсінік қалыптастырады. /

В рамках изучения дисциплин данного модуля студенты будут владеть информацией географии экономических, социальных и культурных особенностей стран и регионов мира, пространственной организации в результате взаимодействий территориальных элементов общественного и природного характера. Данный модуль способствует формированию навыков работы с первичным материалом, ориентироваться в большом информационном потоке с целью сбора и обработки данных о специфике в областях управления, экономики и политики социальной сферы и расширения знаний в направлениях образования, здравоохранения и социальной защиты населения. Учащиеся, изучая основные закономерности и специфику развития международных экономических отношений стран мира, анализируют системный подход развития современных международных экономических отношений среди стран мира, формирует представление о хозяйственных связях между странами и регионами мира. / As part of the study of the disciplines of this module, students will have information on the geography of economic, social and cultural characteristics of countries and regions of the world, spatial organization as a result of the interaction of territorial elements of a social and natural nature. This module contributes to the formation of skills in working with primary material, to navigate in a large information flow in order to collect and process data on the specifics in the areas of management, economics and social policy and expand knowledge in the areas of education, healthcare and social protection of the population. Students, studying the main patterns and specifics of the development of international economic relations of the countries of the world, analyze the systematic approach to the development of modern international economic relations among the countries of the world, form an idea of economic relations between countries and regions of the world.

Мақсаты/Цель/Aim: Жаһандық тәсіл негізінде әлем елдері мен өңірлерінің даму заңдылықтары мен өзара тәуелділігі туралы арнайы түсініктер мен білімді қалыптастыру. / На основании глобального подхода сформировать специальные представления и знания о закономерностях и взаимозависимости развития стран и регионов мира. / On the basis of a global approach, to form special ideas and knowledge about the patterns and interdependence of the development of countries and regions of the world.

Оқу міндеттері / Учебные задачи / Learning Objectives:

- студенттердің бойында тарих, география, мемлекеттік құрылым, мәдениет, тұрмыс, зерттелетін елдердің дәстүрлері, коммуникативтік мінез-құлық ережелері туралы білім жүйесін қамтитын Елтану және мәдениетаралық құзыреттілікті қалыптастыру;
- өмір салтына байланысты әлем халықтарының аумақтық орналасу ерекшеліктерімен таныстыру;
- маңызды экономикалық, саяси және әлеуметтік процестерді, табиғат пен адамзат қоғамының өзара әрекеттесу мәселелерін білу;
- әлем мемлекеттерінің халықаралық, аймақтық өзара қарым-қатынасын дамытудың негізгі бағыттарын меңгеру. /

- формирование у студентов страноведческой и межкультурной компетенции, включающей систему знаний по истории, географии, о государственном устройстве, культуре, быте, традициях изучаемых стран, правилах коммуникативного поведения;
- ознакомить с особенностями территориального расселения народов мира в связи образом жизни;
- познание важнейших экономических, политических и социальных процессов, проблем взаимодействия природы и человеческого общества;
- усвоение основных направлений развития международных, региональных взаимоотношений государств мира. /
- formation of students' regional and intercultural competence, including a system of knowledge on history, geography, state structure, culture, way of life, traditions of the studied countries, rules of communicative behavior;
- to acquaint with the peculiarities of the territorial settlement of the peoples of the world in connection with the way of life;
- knowledge of the most important economic, political and social processes, problems of interaction between nature and human society;
- assimilation of the main directions of development of international, regional relations between the states of the world.

Қалыптастыру керек негізгі құзыреттер /Базовые компетенции, которые предстоит сформировать/ Basic competencies to be formed: әлемнің қазіргі заманғы көрінісінің себептері мен ағымдағы жай-күйін талдаудың практикалық біліктері мен дағдыларын қалыптастыру / формирование практических умений и навыков анализа причин и текущего состояния современной картины мира. / the formation of practical skills and abilities to analyze the causes and the current state of the modern picture of the world.

Оқытудың нәтижелері / Результаты обучения / Learning outcomes:

- Әлем елдері мен аймақтарының экономикалық, әлеуметтік және мәдени ерекшеліктері, әлеуметтік және табиғи сипаттағы аумақтық элементтердің өзара әрекеттесуін кеңістіктік ұйымдастыру саласындағы білімін көрсетеді..
- Себеп-салдарлық байланыстарды, Әлемдегі экономикалық, әлеуметтік процестердің даму заңдылықтарын түсіндіреді; салалардың даму перспективаларын және олардың ұлттық шаруашылықтағы маңызын анықтайды;
- Бастапқы материалмен жұмыс істеу дағдыларын қолданады және салыстырмалы зерттеулер үшін деректерді жинау және өңдеу мақсатында үлкен ақпараттық ағынға бағдарланады; есептеу-графикалық жұмыстарды орындайды /
- Демонстрирует знания в области экономических, социальных и культурных особенностей стран и регионов мира, пространственной организацией взаимодействий территориальных элементов общественного и природного характера;
- Объясняет причинно-следственные связи, закономерности развития экономических, социальных процессов в мире; определяет перспективы развития отраслей и их значение в национальном хозяйстве;
- Применяет навыки работы с первичным материалом и ориентируется в большом информационном потоке с целью сбора и обработки данных для сравнительных исследований; выполняет расчетно-графические работы /
- Demonstrates knowledge in the field of economic, social and cultural characteristics of countries and regions of the world, spatial organization of interactions of territorial elements of a social and natural character;
- Explains cause-and-effect relationships, patterns of development of economic and social processes in the world; determines the prospects for the development of industries and their importance in the national economy;
- Applies the skills of working with primary material and navigates a large information flow in order to collect and process data for comparative studies; performs settlement and graphic works.

Пәндер / Дисциплины / Disciplines:

1. Елтану (5 кредит, бақылау түрі Емтихан) / Страноведение (5 кредитов, форма контроля Экзамен) / Country Studies (5 credits, control form Exam)
2. Демография және әлем елдерінің демографиялық саясаты (5 кредит, бақылау түрі Емтихан) / Демография и демографическая политика мира. (5 кредитов, форма контроля Экзамен) / Demography and demographic policy of the world. (5 credits, control form Exam)
3. Басқару, экономика және әлеуметтік сала саясаты (5 кредит, бақылау түрі Емтихан) / Управление, экономика и политика социальной сферы. (5 кредитов, форма контроля Экзамен) / Management, economics and politics of the social sphere (5 credits, control form Exam)
4. Әлем елдерінің халықаралық экономикалық қатынастары (5 кредит, бақылау түрі Емтихан) / Международные экономические отношения стран мира (5 кредитов, форма контроля Экзамен) / International economic relations of the countries of the world (5 credits, form of control Exam)

Еңбек сыйымдылығы / Трудоемкость / Labor intensity: 20 кредит / 20 кредитов / 20 credits

Пререквизиттер / Пререквизиты / Prerequisite: Жалпы жертану / Общее землеведение / General Geography

Minimum number of listeners / Минимальное количество слушателей / Тындаушылардың ен аз саны: 8

Maximum number of listeners / Максимальное количество слушателей / Тындаушылардың максималды саны: 50

Пән 1/ Дисциплина 1 – Страноведение / Discipline 1– Country Studies

Пәннің қысқаша сипаттамасы / Краткое описание дисциплины / Discipline Summary: бұл курс әлемнің елдері мен аймақтарының экономикалық және мәдени ерекшеліктерін зерттеуге бағытталған, әлеуметтік және табиғи сипаттағы аумақтық элементтердің өзара әрекеттесуі нәтижесінде олардың кеңістіктік ұйымдастырылуын ашады. Елдер мен олардың аймақтарын жан-жақты зерттеу олардың табиғаты, халқы, экономикасы, мәдениеті және әлеуметтік-саяси ұйымы туралы гетерогенді мәліметтерді жүйелеуге негізделген. / Данный курс направлен на изучение экономических и культурных особенностей стран и регионов мира, раскрывает их пространственную организацию в результате взаимодействий территориальных элементов общественного и природного характера. Комплексное изучение стран и их районов, обусловлено систематизацией разнородных данных об их природе, населении, хозяйстве, культуре и социально-политической организации. / This course is aimed at studying the economic and cultural characteristics of countries and regions of the world, reveals their spatial organization as a result of the interaction of territorial elements of a social and natural nature. A comprehensive study of countries and their regions is due to the systematization of heterogeneous data on their nature, population, economy, culture and socio-political organization.

Сабак түрлері / Виды занятий / Types of lesson: дәріс, практикалық сабақ, студенттің өзіндік жұмысы / лекции, практические занятия, самостоятельная работа студентов / lectures, practical classes, independent work of students

Оқытушы / Преподаватель / Teacher Коваль В.В.

Пән 2 – Демография және әлем елдерінің демографиялық саясаты / Дисциплина 2 – Демография и демографическая политика мира. / Discipline 2– Demography and demographic policy of the world.

Пәннің қысқаша сипаттамасы / Краткое описание дисциплины / Discipline Summary: пән әлем халқының демографиялық процестерінің негізгі ұғымдары мен принциптерін, демографиялық талдаудың құрылымын, әдістерін, демографиялық саясат пен демографиялық болжау бағыттарын, урбанизация мен көші-қон процестерін, сондай-ақ әлемнің әртүрлі аймақтарындағы демографиялық жағдайларды талдауды қамтиды. / Дисциплина предполагает изучение основных понятий и принципов демографических процессов населения мира, структуры, методов демографического анализа, направлений демографической политики и демографического прогнозирования, процессов урбанизации и миграции, а также анализ демографических ситуаций в разных регионах мира. The discipline involves the study of the basic concepts and principles of the demographic processes of the world's population, the structure, methods of demographic analysis, the directions of demographic policy and demographic forecasting, the processes of urbanization and migration, as well as the analysis of demographic situations in different regions of the world.

Сабақ түрлері / Виды занятий / Types of lesson: дәріс, практикалық сабақ, студенттің өзіндік жұмысы / лекции, практические занятия, самостоятельная работа студентов / lectures, practical classes, independent work of students

Оқытушы /Преподаватель / Teacher Омарова К.И.

Пән 3 – Басқару, экономика және әлеуметтік сала саясаты / Дисциплина 3 – Управление, экономика и политика социальной сферы / Discipline 3 – Management, economics and politics of the social sphere

Пәннің қысқаша сипаттамасы / Краткое описание дисциплины / Discipline Summary: Бұл пәннің бағыты басқару, экономика және әлеуметтік сала саясаты саласындағы ерекшеліктер және білім беру, денсаулық сақтау және халықты әлеуметтік қорғау бағыттарындағы білімді кеңейту туралы жүйелі көзқарасты зерттеуді қамтиды, сонымен қатар осы салалардың жұмыс істеу проблемаларын және олардың даму перспективаларын талдаудағы негізгі тәсілдерді қарастырады. / Курс данной дисциплины предполагает изучение системного представления о специфике в областях управления, экономики и политики социальной сферы и расширений знаний в направлениях образования, здравоохранения и социальной защиты населения, также рассматривает основные подходы при анализе проблем функционирования указанных отраслей и перспектив их развития. / The course of this discipline involves the study of a systematic understanding of the specifics in the areas of management, economics and politics of the social sphere and the expansion of knowledge in the areas of education, health care and social protection of the population, also considers the main approaches in the analysis of the problems of the functioning of these industries and the prospects for their development.

Сабақ түрлері / Виды занятий / Types of lesson: дәріс, практикалық сабақ, студенттің өзіндік жұмысы / лекции, практические занятия, самостоятельная работа студентов / lectures, practical classes, independent work of students

Оқытушы /Преподаватель / Teacher Баубекова Г.К.

Пән 4 – Әлем елдерінің халықаралық экономикалық қатынастары / Дисциплина 4 – Международные экономические отношения стран мира / Discipline 4 – International economic relations of the countries of the world

Пәннің қысқаша сипаттамасы / Краткое описание дисциплины / Discipline Summary: пән оқушыларды әлем елдерінің Халықаралық экономикалық қатынастарының негізгі заңдылықтары мен даму ерекшеліктерімен таныстырады, әлем елдері арасындағы қазіргі заманғы Халықаралық экономикалық қатынастардың даму бағыттарын талдаудағы жүйелі тәсілді ашады, әлем елдері мен өңірлері арасындағы шаруашылық байланыстар туралы түсінік қалыптастырады. / Дисциплина знакомит учащихся с основными закономерностями и спецификой развития международных экономических отношений стран мира, раскрывает системный подход при анализе направлений развития современных международных экономических отношений среди стран мира, формирует представление о хозяйственных связях между странами и регионами мира. / The discipline introduces students to the main patterns and specifics of the development of international economic relations of the countries of the world, reveals a systematic approach in the analysis of the directions of development of modern international economic relations among the countries of the world, forms an idea of economic relations between countries and regions of the world.

Сабақ түрлері / Виды занятий / Types of lesson: дәріс, практикалық сабақ, студенттің өзіндік жұмысы / лекции, практические занятия, самостоятельная работа студентов / lectures, practical classes, independent work of students

Оқытушы /Преподаватель / Teacher Омарова К.И.